

BENDROS TAISYKLĖS / GENERAL RULES

1. Įvairūs

1.1. Leidimas civilinio orlaivio skrydžiui pasienio zonoje išduodamas pareiškėjui raštu pateikus užpildytą paraišką Karinėms oro pajėgoms (KOP). Paraiška teikiama ne daugiau kaip vienam orlaiviui:

Faks.: +370 37 39 9027 arba

el. p. paraiskos.kop@mil.lt

likus ne mažiau kaip 3 (trims) darbo dienoms iki planuojamo pakilimo laiko. Paraiškos dėl civilinio orlaivio skrydžio pasienio zonoje teikimo ir leidimo išdavimo tvarka yra aprašyta tinklalapyje www.ans.lt. Šios, 1.1 punkte aprašytos procedūros, netaikomos skrydžiams ATZ ribose.

1.2. Eksperimentinės kategorijos lėktuvais ir sraigtasparniais nekomerciniai skrydžiai ir nekomerciniai specialieji skrydžiai vykdomi pagal 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 965/2012 VII priedo (NCO), kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros (toliau - Reglamentas) reikalavimus.

Eksperimentinės kategorijos lėktuvais ir sraigtasparniais komerciniai specialieji skrydžiai Lietuvos Respublikoje gali būti vykdomi, jeigu:

- laikomasi Reglamento III priedo (ORO) ir VIII priedo (SPO) reikalavimų;

- skrydžius vykdo:

- pilotai, turintys galiojančią licenciją, išduotą pagal 2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su civilinės aviacijos orlaivių įgula susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, reikalavimus su teise vykdyti komercinius skrydžius; arba

- ultralengvųjų orlaivių pilotai, turintys galiojančią licenciją, su teise vykdyti komercinius skrydžius.

1.3. Skrydžiams orlaiviais, išskyrus užsienio šalių valstybės orlaivius, kuriuose nėra GEN 2.1-2 skyriuje 1.4 punkte nurodytos įrangos, Lietuvos Respublikos valdomąją oro erdvę vykdyti paraiškos išduodamos orlaivio pilotui

1. Miscellaneous

1.1. Permit for flight of civil aircraft in the border area is issued upon submitting a filled application by an applicant to the Air Force. The application shall be submitted for no more than one aircraft:

Fax: +370 37 39 9027 or

e-mail: paraiskos.kop@mil.lt

at least 3 (three) working days before the planned take-off time. Procedure for submission of application and issuance of permit for a civil aircraft flight in the border area is described on the website www.ans.lt. All procedures described at 1.1 are not applicable for flights within the limits of ATZ.

1.2. For the purpose of non-commercial and non-commercial specialised operations, aeroplanes and helicopters of experimental category can only be operated as specified in requirements of Annex VII (NCO) to Commission Regulation (EU) no 965/2012 of 5 October 2012 laying down technical requirements and administrative procedures related to air operations pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council (hereinafter - Regulation).

Aeroplanes and helicopters of experimental category to perform specialised flights for commercial purposes can if:

- operates flight as specified in requirements of Annex III (ORO) and Annex VIII (SPO) to Regulation;

- flights are operated by:

- pilot, holding valid license with permission for commercial operations, issued in accordance with Commission Regulation (EU) No 1178/2011 of 3 November 2011 laying down technical requirements and administrative procedures related to civil aviation aircrew pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council requirements, or

- ultralight aircraft pilot holding valid license with permission for commercial operations.

1.3. Permits for aircraft unequipped with the facilities specified in GEN 2.1-2 Paragraph

1.4, except for the state aircraft of foreign countries in the controlled airspace of the Republic of Lithuania are issued upon

raštu pateikus užpildytą paraišką. Paraiška teikiama el. p.: fmp@ans.lt.

1.4. Rezervuojamąją oro erdvę, laikinai išskirtas zonas ir specialiąsias sklandymo zonas nustato oro eismo paslaugų teikėjas. Šių zonų nustatymo tvarkos aprašą oro eismo paslaugų teikėjo teikimu tvirtina LTSA, suderinusi su Lietuvos kariuomenės vadu.*

1.5. Paraiškas nustatyti rezervuojamąją oro erdvę turi teisę pateikti Lietuvos kariuomenės vadas ar jo įgaliotas asmuo, Valstybės sienos apsaugos tarnybos vadas ar jo įgaliotas asmuo, fiziniai ar juridiniai asmenys, vykdančys aviacijos sporto, orlaivių gamybos, kai būtina atlikti bandomuosius skrydžius, aviacijos specialistų rengimo ar kitą su skrydžių vykdymu susijusią veiklą.

Sprendimas rezervuoti oro erdvę priimamas atsižvelgiant į bendrus oro erdvės naudotojų poreikius ir atitiktį skrydžių saugos reikalavimams.*

1.6. Akrobatinis skrydis gali būti vykdomas virš vandens ar žemės paviršiaus, o skrydžio parametrus pilotas turi pasirinkti tokius, kad liktų saugaus aukščio ir atstumo iki kliūčių atsarga ir nebūtų pažeistas minimalus akrobatinio skrydžio aukštis, kuris taikomas akrobatinį skrydį vykdančiam pilotui. Akrobatinis skrydis taldomoje oro erdvėje galimas tik orlaivių su veikiančiu radiolokaciniu atsakikliu ir gavus ATS teikėjo skrydžių vadovo leidimą vykdyti tokį skrydį bei laikantis visų jo nurodymų. Akrobatinį skrydį vykdančio orlaivio vadas yra atsakingas už skrydžių saugą.

Akrobatinis skrydis vykdomas vadovaujantis LTSA direktoriaus 2023 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2BE-256 patvirtintomis orlaivių akrobatinių skrydžių vykdymo taisyklėmis, taip pat turi būti laikomasi Europos Komisijos

* Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 17 d. nutarimas Nr. 285 „Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo“.

submitting filled application by and aircraft pilot
Application may be submitted by e-mail: fmp@ans.lt.

1.4. Temporarily established segregated areas, temporary segregated areas and special glider zones are established by the ATS provider. The description of the procedure for establishing these zones, provided by the ATS provider, is approved by the LTSA, in coordination with the Commander of the Lithuanian Armed Forces.*

1.5. The Commander of the Lithuanian Armed Forces or his authorised person, the Commander of the Air Operations Squadron of the State Border Guard Service under the Ministry of the Interior or his authorised person, physical or legal persons engaged in aviation sports, aircraft production, when it is necessary to perform test flights, training of aviation specialists or other activities, related to the execution of flights, are entitled to submit an application for establishment of reserved airspace.

The decision on establishment of reserved airspace shall be made taking into consideration the airspace users common needs and conformity with the flight safety requirements.*

1.6. An aerobatic flight may be performed above the water or terrain surface, and parameters of the flight shall be so as to safeguard margins for safe altitude and distance to an obstacle and the minimum aerobatic flight altitude applicable to the pilot performing the aerobatic flight would not be violated. An aerobatic flight in the controlled airspace may be operated only by an aircraft with an operating radar transponder and only upon receiving a clearance for such flight by an air traffic controller of ATS provider and keeping to all his/her instructions. The pilot in command of an aircraft in aerobatic flight is responsible for flight safety.

An aerobatic flight is performed in conformity with the Regulation on Aircraft in Aerobatic Flight approved by LTSA Director's Order No 2BE-256 of 30 November 2023 and shall comply with the provisions of European

* Resolution of the Government of the Republic of Lithuania No. 285 of 17 March 2004 "On Approval of the Regulation for the Organisation of the Airspace of the Republic of Lithuania".

Reglamento (ES) Nr. 965/2012 nuostatomis. Akrobatinis skrydis sklandytuvu vykdomas vadovaujantis ir 2018 m. gruodžio 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/1976, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 nustatomos išsamios skrydžių vykdymo sklandytuvais ir sklandytuvų skrydžio įgulos licencijavimo taisyklės, su visais pakeitimais reikalavimais.

2. Karšto oro balionai

Visi skrydžiai karšto oro balionais turi būti vykdomi vadovaujantis 2018 m. kovo 13 d. Komisijos reglamento (ES) 2018/395, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomos išsamios skrydžių oro balionais vykdymo taisyklės, nuostatomis ir Karšto oro balionų skrydžių Lietuvos Respublikos aerodromų skrydžių valdymo zonose ir aerodromo skrydžių valdymo rajonuose vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2023 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. 2BE-111.

3. Bepiločiai orlaiviai

Bepiločių orlaivių skrydžiai vykdomi vadovaujantis 2019 m. gegužės 4 d. Komisijos įgyvendinimo Reglamento (ES) 2019/947 Dėl bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių ir tvarkos nuostatomis. Išsamesnė informacija pateikiama svetainėje <https://www.ans.lt/lt/paslaugos-2/bepilocijai-orlaiviai-dronai-2>.

4. Minimalūs skrydžio aukščiai

Išskyrus atvejus, kai orlaiviui būtina kilti arba tūpti, arba kai yra gautas TKA leidimas, VFR skrydžiai nėra vykdomi:

- virš tankiai gyvenamų didelių miestų rajonų, miestų ir gyvenviečių, taip pat žmonių sambūrio atvirose vietose – žemiau kaip 1000 pėdų (300M) virš aukščiausios kliūties, esančios 600 M spinduliu nuo orlaivio;
- kitais atvejais – žemiau kaip 500 pėdų (150M) virš žemės ar vandens paviršiaus arba 500 pėdų (150M) virš aukščiausios kliūties, esančios 150 M spinduliu nuo orlaivio. Tais atvejais, kai LK KOP sraigtasparniais, vykdomos medicininės, gaisrų gesinimo, paieškos ir gelbėjimo (SAR) operacijos bei jų treniruočių skrydžiai - žemiau kaip 300 pėdų (90M) nuo žemės ar vandens paviršiaus.

Commission Regulation (EU) No 965/2012.

An aerobatic sailplane flight is also performed in conformity with the European Commission Regulation (EU) No 2018/1976 laying down detailed rules for the operation of sailplanes as well as for the flight crew licensing for sailplanes pursuant to Regulation (EU) 2018/1139 of the European Parliament and the Council with all amended requirements.

2. Hot-Air Balloons

All operations of hot-air balloons have to be performed according to Commission Regulation (EU) 2018/395 of 13 March 2018 laying down detailed rules for the operation of balloons pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council and the Rules for Hot-air Balloon flights in Aerodrome Control Zones and Terminal Control Areas, approved by the order No. 2BE-111 of 11 May 2023 of the Director of Lithuanian Transport Safety Administration.

3. Unmanned Aircraft

Operations of unmanned aircraft have to be performed according to Commission Implementing Regulation (EU) 2019/947 of 24 May 2019 on the rules and procedures for the operation of unmanned aircraft. More detailed information is available on the website <https://www.ans.lt/en/services/unmanned-aerial-vehicles-drones>.

4. Minimum flight altitudes

Except when necessary for take-off or landing, or except by permission from the TKA, a VFR flight shall not be flown:

- over the congested areas of cities, towns or settlements or over an open-air assembly of persons at a height less than 1000 FT (300M) above the highest obstacle within a radius of 600 M from the aircraft;
- elsewhere at a height less than 500 FT (150M) above the ground or water, or 500 FT (150M) above the highest obstacle within a radius of 150 M from the aircraft. In cases, such as LAF helicopters, performed medical, fire-fighting, search and rescue (SAR) operations and training flights at the minimum flight height less than 300 FT (90M) above the ground or water.

